

Kodeerimine

Euroopa ühtse energiaturu protsesside, objektide ja osaliste identifitseerimiseks on ENTSO-E (elektri süsteemihaldurite ühendus) välja töötanud ühtse kodeerimise süsteemi (EIC - *Energy Identification Coding*). Süsteemi eesmärgiks on tagada harmoniseeritud elektroonne andmevahetus olukorras, kus turuosalistel on võimalus osaleda erinevatel turgudel (nt elektri- ja gaasiturul) ning süsteemioperaatorid peavad omavahel ning ka turuosaliste endiga nende kohta infot vahetama. Selles tulenevalt on peamine nõue EIC koodidele, et need on ajas stabiilsed. Lisaks kehtivad järgmised nõuded:

- Eraldatud kood peab olema globaalselt unikaalne (üle Euroopa);
- Eraldatud koodi muudetakse ainult siis, kui objekti staatus muutub (see tähendab, et kui näiteks ettevõtte nimi muutub, siis EIC koodi ei muudeta).

Kodeerimist administreeritakse kahel tasandil:

- Keskse koodikeskuse (CIO – *Central Issuing Office*) ülesandeks on väljastada lokaalsete koodikeskuste (LIO-de) identifitseerimise koode (esimesed kaks numbrit EIC koodis), süsteemioperaatorite või piirkondade EIC koode (nt Eleringi EIC kood on 10X1001A1001A39W), ning nende haldamine.
- Lokaalsed koodikeskused (LIO – *Local Issuing Office*) tegutsevad CIO agentidena väljastades vastavalt taotlustele erinevate objektide jaoks EIC koode. Eestis tegutseb LIO-na Elering.

EIC koodid on 16-kohalised ning koosnevad inglise tähestiku tähtedest (A-Z), numbritest (0-9) ja miinusmärkidest (-):

- 2-kohaline numbriline kood, mis identifitseerib koodi väljastanud organisatsiooni (Eesti puhul 38)
- Objekti tüübi määrav täht:
 - X – turuosaline (nö X-kood)
 - Y – piirkond (nö Y-kood)
 - Z – mõõtepunkt (nö Z-kood)
 - W – ressurss (nt tootmisüksus) (nö W-kood)

- T - ühendusliin (eri bilansipiirkondade vahel)
- V - asukoht
- 12-kohaline identifitseerimiskood (tähed, numbrid, miinused)
- 1 kontrolltäht/number (täht või number)

Näiteks EIC koodi 38ZEE-100007L-E puhul võib öelda, et see on mõõtepunkti (Z) EIC kood, mille on väljastanud Elering (38).

Kodeerimise nõuetekohasuse tagamiseks on Elering nii elektri kui gaasi Andmelao juurde loonud tsentraliseeritud kodeerimissüsteemi, mis pakub järgmisi teenuseid:

- korrektsete koodide väljastamine;
- koodinimistute haldus (päringud, aktiveerimine/deaktiveerimine, modifitseerimine);
- vastavate kodeeritud organisatsioonide kontaktandmete väljastus.

EIC koodid on aluseks Andmelao süsteemi kasutamise õiguste määramiseks ja nende kontrollimiseks. Igal turuosalisel (tootja, tarbija, müüja jne) on oma EIC kood, millega seostatakse kõik tema tegevused turul. Kodutarbijad saavad enda kui turuosalise EIC koodi (X-kood) näha elektri või gaasi Andmelattu sisse logides oma nime all, oma mõõtepunktide EIC koode (Z-koode) saab näha valides menüüst Mõõtepunktid.

EIC koodide alusel määratakse kindlaks avatud tarnijate piirkonnad ja turuosaliste õigused andmetele juurdepääsuks. Lisaks seadusega määratud juurdepääsudele on turuosalisel õigus juurde pääseda ka nendele (mõõte)andmetele, mille kohta on süsteemis omaniku kinnitus (s.t.volitus). Mõõteandmetele juurdepääsu õiguste haldamise eest vastutab Elering.